

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta : 13 —
četrt : 6,50 —
mesec : 2,20 —

V upravnistvu prejeman:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta : 10 —
četrt : 5 —
mesec : 1,70 —

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Naročnine in inserate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 131.

V Ljubljani, v torek 11. junija 1901.

Letnik XXIX.

Kat. politično društvo v Slov. Bistrici.

Med okraji na Sp. Štajerskem, ki še niso imeli svojega političnega društva, se je nahajal tudi slovenjebistriški okraj. Dne 9. t. m. pa je dobil tudi ta okraj svoje politično društvo. Zaradi krajevine bližine bi sicer lahko ta okraj oskrbovalo politično društvo v Mariboru, toda to spi tako trdno, da se še niti za ožji mariborski okraj ne zveni. Zato so storili slovenjebistriški ročoljubi hvalevredno delo, da so dali svojemu okraju lastno politično organizacijo.

Ustanovni shod katol. političnega društva za slovenjebistriški okraj se je vršil povsem gladko. Niti nemški niti slovenski liberalci ga niso skušali motiti. V imenu pripravljalnega odbora je pozdravil navzoče zborovalce g. Martin Medved iz Laporja ter potem spretno vodil zborovanje. Najprej je dobil besedo drž. poslanec g. Iv. Vencajz iz Ljubljane, ki je bil že ob nastopu živahno pozdravljen. Z veseljem je pozdravil dejstvo, da na Sp. Štajerskem napreduje kat.-polit. organizacija, kakor jo je načeloma priporočal in načrtal prvi ter drugi slovenski katoliški shod. Kat. polit. društva namen je, da brani slovensko ljudstvo pred onimi, ki napadajo njegovo versko mišljenje, njegovo narodnost in ki ga gospodarski uničujejo. A ne samo braniti, je namen političnih društev, ampak tudi zidati. Posebno z ozirom na gospodarske potrebe slovenskega ljudstva je potrebno, da nastopa politično društvo kot učitelj in voditelj svojega okraja. Kakor katol. narodna stranka na Kranjskem, tako naj tudi spodnještajerski Slovenci vedno zvesto stojijo za svojim praporom, na katerem se blišči staro slovensko geslo: Vse za vero, dom, cesarja. Že med govorom je bil govornik večkrat prekinjen po odobralnih mejklicah izmed zborovalcev, ob koncu pa so navzoči v zahvalo zaklicali gromoviti trikratni živio!

Nato je dobil besedo gosp. prefekt A. Korošec iz Maribora. Tri stranke se sedaj na Sp. Štajerskem približujejo spodnještajerskemu kmetu ter mu obetajo rešitev, to je nemškutarska, liberalna in naša stara krščanska slovenska stranka s programom: Vse za vero, dom, cesarja. Nemškutarska stranka je v zadnjem času začela posebno krepko nastopati. Njeno glasilo je zloglasni „Štajerc“, njeno vodstvo pa pred kratkim ustanovljena nemškutarska kmetijska zveza. Druga stranka je hčerka kranjske liberalne stranke in ima že dve društvi, jedno v Šmarju, drugo pa v Gornjem gradu. Hlini se sicer, da hoče kmetu pomagati, a dosedaj še ni drugega storila, nego da je razganjala njej neljube shode in po svojih glasilih „Rodoljubu“ in „Narodu“ smešila cerkvene institucije ter napadala duhovsko in posvetno razumnost.

Na Spodnjem Štajerskem nimamo sedaj nobenega vodstva, ki bi dajalo smer naši domači politiki. Brez ugovora so se pripoznavali dosedaj kot naši voditelji spodnještajerski slovenski državni in deželni poslanci. Toda v zadnjem času, ko se je nemškutarstvo začelo tako mladeniško gibati pri nas in ko se je začel kranjski liberalizem tako hitro širiti, med nami ter rušiti našo nam toli potrebno slogo, sedaj pogrešamo svojih poslancev, da bi stopili med ljudstvo ter rekli: Varujte se starega neprijatelja nemškutarije in novega sovražnika kranjskega liberalizma.

V državnem zboru ne samo da nimajo državni poslanci natančno določenega programa za svoje delovanje, ampak so celo ločeni. Deželni poslanci so izstopili iz deželnega zbora ter razglasili geslo: Proč od Gradca!

Toda to geslo so pustili ostati samo geslo ter niso storili ne korakov, da bi se skušali uresničiti, ne korakov, da bi vsaj pod častnimi pogoji zopet prišli v deželni

zbor. To je politika brez jasnega načrta in brez potrebne vztrajnosti. Šola za šolo se nam ponemčuje, urad za uradom se polni vedno bolj drzno s trdimi Nemci, a nikjer ni slišati proste besede naših poslancev, ki bi ljudstvo poučevala in navduševala.

Ničesar nam ni na Spodnjem Štajerskem za naše delovanje sedaj bolj potrebno nego političnega vodstva, ki bi dajalo smer delovanju naših političnih društev, a tudi naših poslancev. Proti nemškutarskemu in liberal. rovanju med našim ljudstvom treba bo torej zbrati vse dobromisleče spodnještajerske može v našo staro, a odločnejšo krščansko-slovensko kmetijsko stranko ter ji dati vodstvo z jasnimi načrtom. Govornik sklene ob burnem odobravanju: Bog živi tako stranko krščanskih slovenskih kmetov!

Nato so se vsprejele enoglasno resolucije: naj se fuzionirata jugoslovanska državna kluba, obsodil se je „Štajerc“ in priporočil „Naš dom“, obsodilo se je delovanje nekaterih štajerskih rodoljubov proti „Našemu domu“ ter se zahtevalo nasproti nemškutarski in liberalni kmetijski zvezi tesnejše združenje v krščansko slovensko kmetijsko stranko.

Skončano se je volil odbor in veleznamenito zborovanje je bilo končano.

Državni zbor.

Dunaj, 10. junija.

Železnice nižje vrste.

Od leta 1894 je državni zbor dovolil 79 železnic nižje vrste, ki so dolge 2481 kilometrov in s skupnim proračunom 274,106.400 kron. Od teh 79 železnic je 50 že gotovih, druge so v delu. Vlada pa sama priznava v svojem poročilu, da so mnoge teh lokalnih železnic pasivne, da morajo torej država in dežele prispevati k stroškom v pokritje primanjkljaja. In to je ravno slaba stran lokalnih železnic, da se večkrat gradi brez temeljitega preudarka in potrebne pre-

vidnosti. Država navadno sama upravlja vse železnice, katerih zgradbe je finančno podpirala, toda ima znatno izgubo. Za tekoče leto izkaže državni proračun primanjkljaja 1.400.000 kron samo za železnice nižje vrste. Čudno je le to, da so nekatere železnice v jako obljudenih in industrijskih krajih pasivne. Na Češkem n. pr. je več manjših železnic, ki niti svojih upravnih stroškov ne pokrivajo z dohodki. Skoraj gotovo je temu vzrok slaba uprava. Za vsako najmanjšo železnico je upravno vodstvo na Dunaju. To je vendar nesmisel. Lokalne železnice so takorekoč navezane na krajevne razmere, a te morejo poznati le može, ki bivajo v kraju, ob železnici. Razvada pri nas pa je, da se izbirajo v železniške svete može, ki se ali dosti ne zmenijo za vso upravo ali pa se jim pot do Dunaja zdi predolga. Vsaka krajevna železnica naj ima svojo upravo vsaj v središču dežele, kjer je mogoče videti razne napake in slišati razne pritožbe ter želje občinstva. To se mi zdi vredno in potrebno omeniti pri tej priliki.

Letos je vlada zopet zagotovila 18 novih železnic nižje vrste, ki bodo dolge 605 kilometrov ter se proračunavajo na skupno 69,402.200 kron. Država prispeva za te železnice v gotovini 7,742.000 kron, dežele 3.380.000, udleženci 11.075.000, kar pa prevzamejo: država za 24,290.000, dežele za 23,014.600 kron. Od teh železnic se jih bode 6 gradilo na Češkem, 3 na Moravskem, 2 v Galiciji, 4 na Nižje-Avstrijskem, 2 na Tirolskem, 1 na Štajerskem.

Poslanci iz raznih dežel pa so vložili nebroj prošenj za več ali manj potrebne železnice nižje vrste. Železniški odsek se je oziral že sedaj na mnoge prošnje ter sklenil celo kopo resolucij, v katerih vladi priporoča zgradbe raznih železnic.

Za slovenske pokrajine so sledeče resolucije:

Vlada se pozivlja, da že v bodoči predlogi glede lokalnih železnic zagotovi zgradbo železnic: 1. Od Kranja do Tržiča;

LISTEK.

Med romanskimi narodi.

Popotni spomini iz Italije, Španije, Francije in Švice.
Piše Jos. Lavtižar.

(Dalje.)

Pri prvem, katerega se držita še oltarja ob desni in levi, kleči mnogo ljudi. Vsem so oči obrnjene v preblazeno Devico, držečo v naročju božje Dete, ki ima majhnega ptiča v roki (pajarito). Mati in Sin sta opravljena v dragoceni obleki, katero zamenjujejo ob raznih godovih z drugimi še bolj dragocenimi krili, darovi španskih kraljic in princesinj. Marija stoji na marmornatem, poldrugi meter visokem stebru. Mnogo lučic v srebrnih svetilnicah miglja v svetišču, nad katerim se vpenja ovalna, na več krajih prevotljena kupola, podprta s štirimi korintskimi stebri s pozlačenimi kapiteli. Na ravno tem marmornatem stebru, na katerem stoji Mati božja, jo je videl stati apostol Španije, sv. Jakob Veliki, ko je ob bregovih reke Ebro oznanjeval sv. evangelij. Da morejo romarji stebel poljubovati, je na zadnji strani mala odprtina, ki dopušča počesčenje tega starodavnega spominjka. Ljudje stojé v dolgi vrsti eden za drugim ter skazujejo zapored spoštovanje sv. ostanku.

Med božjepotniki vidim gospodo, ki se ne loči veliko od naše; bolj nenavadni se

mi zdijo čevlji iz belega platna, katere nosijo gospodje zaradi vročine. Gospe so črno opravljene z običajno mantilo čez gorenji život, s kratkim kapucem na glavi in s svilen mrežo okoli las. Najbolj me zanima aragonski kmetič v belih nogavicah, črnih baržunastih hlačah, segajočih do kolen, v višnjevkastem, na hrbtu nabranem in zadržanem jopiču ter s širokim pasom okrog ledij.

Iz Marijine kapele pridem mimo manjših kapel k velikemu oltarju, gledajočemu proti zapadni strani. Tu se je pravkar začela slovenska sv. maša, pri kateri imam priliko opazovati španjolsko grandeso; med drugim mi je bil jako všeč ponosno korakajoči ceremonarj v beli obleki z zlatimi okraski in s svetlo obredno palčico v roki. Nad menzo se vzdiguje mogočna alabastrova skupina Marijinega vnebovzetja, duhovščina je oblečena v snežnobelih leskečih paramentih, sv. dejanje pa se vrši ob finem koralu moških in deških glasov. Odgovori so se peli brez orgelj; melodijozno, ne sicer umetno, a vendar dostojno latinsko mašo so spremljevale orglje.

Občudoval sem čiste, elastične, skoro bi rekel sladke deške glasove, ki jih je podpirala umna registratura z nežnimi 8' in 4' piščalimi. Polne orglje, katerim dajejo spremeni na jezičke še večji sijaj, se čujejo prijetno doneče. Kratko: vsa glasba je bila

„musica sacra“, petje in orgljanje cerkveno, kakršno bi težko dobil v Italiji.

Ta krasna liturgija v katoliški cerkvi in enakost v bogoslužju! Kako domačega se čutim pri sv. obredih, da-si daleč daleč od domovine! Vse mi je ptuje, le cerkev mi ni ptuja. In ko pristopim k oltarju, prisostuje ljudstvo sv. daritvi kakor bi jo opravljal domačin; mali deček, Španec od nog do glave, pa razume Slovenca in Slovenec njega.

Ne samo pred konfesijo sv. Petra v Rimu, tudi tukaj mi stopi živo pred oči simbol: „Et unam, sanctam, catholicam et apostolicam ecclesiam.“

Pozdravljeno bodi še enkrat prečastno svetišče, preden se ločim od tebe! Davno so že pretekla leta, ko si bilo v oblasti neznanogov, a tudi oni so cenili versko prepričanje vsaj toliko, da so prepustili za določeni tribut to sveto posest kristijanom. Zaragoza se je prištevala namreč že ob vladanju Arabcev glavnim mestom države. Kalifi so imeli sicer prestolnico v Kordovi, toda ponášali so se tudi s Zaragozo, ki se je z drugimi mesti osobito za časa Abderamana III. (913—961) odlikovala po izvanrednem blagostanju. Tu in tam je še ohranjen mavriški značaj mesta, ki broji dandanes krog 90.000 prebivalcev.

Iz cerkve gredé vprašam starega in na videz odličnega gospoda, kje je nadškofijska

stolnica „la Seo.“ Dotičnik mi ne dá samo prijazne besede, temveč je še toliko dober, da gre sam z menoj.

Popotnik vé ceniti malenkostno vslogo bolj, kakor bi mu bila skazana velika dobrota, zato se mu takoj prikupi vljuden človek.

Kako prijetno me iznenadi v ptujini dobrovoljen obraz ali celo ljubezniv nasmeh; večkrat sem se prepričal o taki priliki, da ni treba obupati nad človeštvom, kjer je še dovolj dobrih ljudi na svetu. Pač sem dobil na vprašanje včasih tudi oduren odgovor, kakor bi bila moja oseba premalenkostna, da bi se kdo zmenil za-njo. Značaji so seveda različni. Ta je dober, ki bi dal — kakor pravimo — srce iz sebe, drug pa surov in brez sočutja.

Med obema skrajnostima je mnogo stopinj, ki se nagibljejo na boljšo ali na slabšo stran, a vsa razlika je vtemeljena v naši naravi, kolikor je namreč ni spreminila vzgoja. Marsikdo ne more občevati drugače nego elegantno, nerodnej pa skoro ne drugače nego nevljudno, dasi je pod trdo lupino mnogokrat skrito dobro jedro. Ljudje smo žalibog že taki, da sodimo po vnanosti in osobito po prvem vtisu, ki ga napravi na nas nepoznanec. Toda pravilo, ki se čuje večkrat: „Prvi vtis je navadno pravi“ ni nikakor resnično, kajti človeka spoznaš kmalu po obrazu, a ne tako naglo po značaju. (Dalje prih.)

2. od Trebnjega do Tržišča in Št. Janža, 3. od Polzele do kamniške železnice s postransko progo od Rečice do Gor. Grada.

Dalje se vladi naroča, naj vse potrebno ukrene: 1. da se podaljša dolenska železnica do Črnomlja in Metlike; 2. da se podaljša vipavska železnica do Postojne, Logatca ali sploh zgradi primerna železnična zveza; 3. da se zgradi železnica od Sv. Lucije mimo Idrije v poljansko dolino do Škofje Loke; 4. da se zagotovi železnica od Poreča do Kanfanara.

Današnja razprava o lokalnih železnicah je pokazala, kako brezmislno se večkrat kujejo zakoni. V eni seji je železniški odsek odobril vladno predlogo glede železnic nižje vrste in v treh urah je zbornica prebicala ves zakon, ki zagotavlja kar 18 novih železnic. Človek mora kar dvomiti, ali je bila obstrukcija sploh resna. Skoraj štiri leta zbornica ni ničesa storila, a sedaj seja noč in dan in o najvažnejših vprašanih stranke niti svojega stališča ne morejo označiti. Češki poslanci hočejo domov, da se udeležijo cesarjevega vsprejema, zato pritiskajo na vse strani, da zbornica, če mogoče še danes ponoči prekine svoje delo.

Vpisanih je bilo danes dolgo vrsto govornikov, toda parlamentarna komisija je marljivo zapirala zatvornice. Od slovenskih poslancev sta prišla do besede le Plantan in Pfeifer, ki sta priporočala podaljšanje dolenske železnice. Res žalostno, da mora kranjska dežela vsled garancije plačevati lepe tisočake. To je menda edini slučaj v Avstriji, kar je mej glasnim odobravanjem svojih tovarišev naglašal tudi posl. Pfeifer. Mnogo je železnic veliko manjšega pomena, za katere je država prevzela garancijo. Zato je pač opravičena želja, naj se dolenska železnica podaljša do hrvaške meje.

Naglašala pa se je tudi potreba drugih železnic na Kranjskem. Železniški minister je v svojem odgovoru naglašal, da je najbolj dozorela železnica Tržič-Kranj in pride že v bodočem zakonu na vrsto.

Ob 3. uri je zbornica tudi v tretjem branju sprejela zakon o lokalnih železnicah. Zaradi delegacije zbornica nadaljuje sejo zvečer od 7. ure dalje.

Gojzdi verskega zaklada.

Posl. Pogačnik in tovariši so danes v interpelaciji pozivali poljedelskega ministra, naj ustavi prestrogo in brezozirno postopanje nekaterih gozdnih čuvajev nasproti posestnikom iz Kuplenika in Sela v blejski okolici, ki imajo servitutne pravice v gozdih verskega zaklada.

Kmečke zadruge.

Posl. Povše je dovršil obširno poročilo o kmečkih zadrukah. Poročilo z zakonom je zbornici predloženo, toda pride šele na jesen v razpravo.

Melioracijski zaklad.

Danes je vlada predložila proračun melioracijskega zaklada, ki za novomeški vodovod kot prvi obrok določa 49.600 kron, za Mirno 10.000 kron kot peti obrok.

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. junija.

Deželnozbornsko zasedanje.

Včeraj je bila objavljena oficijelna vest, da se snidejo deželni zbori v drugi polovici meseca junija, in sicer istrski 20. junija v Kopru, češki 18., vsi ostali dež. zastopi, torej tudi kranjski, pa v ponedeljek, 17. junija. Češki deželni zbor se snide radi tega jeden dan pozneje, ker bo dne 17. t. m. Praga imela v svoji sredi še visokega gosta in bodo poslanci udeleženi pri raznih vsprejemih, v istrskem deželnem zboru pa želi vlada izvršiti prej še nekatere nujne priprave. Zasedanje bo bržkone trajalo kake tri tedne, najdalje do srede julija. V moravskem deželnem zboru bo zopet na dnevnem redu razgovor o spravi akciji. Dva dni pred pričetkom zasedanja torej 15. t. m. se snide k posvetu pododsek za zakon o določitvi narodnih kurij v dež. zboru. Ako se v tej točki doseže jedinstvo, je mogoče, da se prično že v plenumu razprave o spravnem vprašanju, ker so druge točke tega vprašanja že precej dozorele.

Državnozbornsko zasedanje odgodoeno.

Z današnjim dnem nastopi parlament daljše poletne počitnice, ki bodo bržkone trajale do pozne jeseni ali pa še celo dalj. Splošno se je sodilo, da hota danes zborovali še obe zbornici, toda ker je bila sinočnja seja zaključena, ne da bi bil predsednik naznanil dnevni red današnje seje, je gotovo, da poslanska zbornica danes več ne zboruje. Pač pa se je glede gosposke zbornice trdilo včeraj popoldne, da bo imela danes sklepno sejo, da reši zakon o lokalnih železnicah in nekatere druge zadeve, ki jih je rešila te dni poslanska zbornica.

Pomnožitev nemške armade.

Vkljub temu, da še ni potekla petletna doba, s katero se je določila moč stalne armade do 31. marca 1904 na 495.500 mož, in da ta višina v proračunu za leto 1901 še ni bila dosežena, ker manjka še vedno 1049 mož, je vendar izgotovila pruska vojaška uprava že vse potrebno, da pride že v jesenskem zasedanju državnega zbora na dnevni red razgovor o novem povišanju armade. S tem korakom vojne uprave menda ne bo zadovoljna nobena stranka, tem bolj, ker za povišanje ni prav nobenega razloga. »Še tega se nam manjka,« pravi neki list, »da se ob skrajno neugodnem finančnem stanju poleg pomnožitve mornarice in naprave novih kanalov še zahteva novih ogromnih izdatkov za pomnožitev stalne armade. Zmešnjava brez primere bi se pojavila v prihodnjem zasedanju, ko bi se bojem o carinskem tarifu in kanalih pridružil še vojaški konflikt.

Afera Calmon pojašnena.

Veliko vrišča je po vsem framasonsko-liberalnem svetu povzročila znana afera hčere braziljskega konzula Calmon v Lizboni. Framasoni so ovadili sodišču celo vrsto oseb, češ, da so jo po sili hotele spraviti v samostan in uganjale mnoge druge nepostavnosti. Sedaj je govorilo sodišče in razsodilo, da ni v tej aferi prav nobenega povišanja, da nadaljnje preiskave, da je Calmon sama opetovano izrazila željo, da hoče ostaviti svet, ki jo podpirale pri tem koraku, niso učinile nič kaznjivega. Zadeva je torej rešena v največjo jezo framasonov tako, kakor so pričakovali pravični, nepristranski opazovalci te afe.

Premirje v Južni Afriki?

Z dchodom soproge burskega generala Bothe na angleška tla se je baje v Južni Afriki takoj obrnilo na bolje, ako smemo verjeti sledečemu poročilu neki iz najzanesljivejšega vira. Poročilo pravi, da se je minulo sredo mej Kitchenerjem in generalom Botho v Standertonu sklenil dogovor, katerega vsebina pa še ni znana. Ve se pa že sedaj, da je na podlagi tega dogovora veliko nade na konečni sklep miru. Upanje je neki tako veliko, da je vojna uprava tekom 24 ur ustavila odhod parnikov s konji, živežem in vojno potrebščinu v Južno Afriko, kar je zahteval v zadnjih dneh lord Kitchener. Bivanje soproge generala Bothe je s temi pogajanjmi v ozki zvezi. V soboto je bila vsprejeta v kolonijalnem uradu ter se je pozneje dogovarjala z Robertsom in vojnim ministrom. — Precej drugače se pa glasi poročilo lista „Times“ iz Middelburga. Tudi v tem poročilu se naglašja, da se v kratkem konča vojska, toda na ta način, da se konfiscira premoženje vsem farmovcem, ki se še udeležujejo vojske. „Times“ pripominja, da se s tem drakonskim sredstvom še ni pričelo; prej ali slej se bo pa moralo poseči po njem, toda dokler razpolagajo Buri s toliko močjo, kakor ji poveljuje Delarey, se Burom morajo priznati pravice vojskujočega se dela.

Dopisi.

Iz ljubljanske okolice, 10. junija. Duševno obzorje naših naprednih. »Slov. Narod« z dne 29. maja št. 121 prinaša pod naslovom: »Tako pa ne gre« sledeče budalosti znanega sluga liberalne misli:

Iz vevške okolice se nam piše: Ni dovolj, da nas naša »gosпода« osrečujeta več kot potrebno z Jegličevim novodobnim »katoličanstvom«, zdi se naše ozemlje tudi še drugim brumnim dušam primeren »ekser-

cirplace« (»kako duhovito«) za njihove po-božne poskuse.

Pred nekaj dnevi videli smo ženski spreved viti se po naših cestah (kako pesniško!), udeležnice so glasno molile rožni venec (kako grozno) v opoludanskem prahu (ali ne v bolni domišljiji dopisnikov?). Ker je letos sveto leto (nad tem se verni katoličan zgražati), mislili smo, da so naše tercijalke napravile (kako hudo) »ekstraprocesijo«, če tudi nismo vedeli, kaj pomenjajo sestre usmiljenke med njimi. Stvar nam je postala še lažja, ko smo zagledali gospo dr. Divjakovo (kolika sramota za dopisnika!) s Studenca s spremstvom soproge blazniškega »hausmeistra« gospe Walantove, kateri sta se pripeljali za blaznimi ženskami (Uh, uh!).

Te so napravile ta dan svoj majnikov izlet. Čudno se nam zdi, da se pušča bolne žene na izlet same brez zdravnika (kako nemejena napredna samozavest!), ko se vendar lahko to in ono zgodi; še bolj čudno pa se nam zdi to, da se tem revam (kako človekoljubno!) izlet spremeni v romarsko pot. (Uprav škandal!)

Mi nismo zdravniki (aha!); tega pa vendar ne mislimo, da bi bilo to na umu bolnim, razvedrila potrebnim ljudem (kako moderno!), koristno, da se jih sili nastopati po cestah, in rožni venec moliti (tako pa res ne gre med tako razsvitljenimi glavami!) in hoditi iz cerkve v cerkev. (Da so hodile iz gostilne v gostilno, so vpile in razgrajale v opoludanskem prahu, bilo bi se ve — modernejši.)

Zakaj tudi v cerkev so gnali ubožice (kje je policija?), kjer so opravile svojo »andoh« (kako ginljivo!) in morale prisostvovati litanijam (kako krasno vibriranje umobolnih možganov!), zunaj pa je sijal lep pomladanski dan. Če se ljubi kakemu zdravniku in njegovi ženi hoditi k misijonu (ali peče) in očitno kazati svojo svetost (pravi izbruh liberalne olikanosti in strpljivosti!), je to privatna stvar (peče pa le) in nikdo jima ne bo krtil veselja. (Kako popustljivo! Ni pa li žrni liberalno-znani terorizem glavni vzrok tolikanj nagromadenih lažij in zavijanj v vsem tako duhovitem dopisu?) A odločno pa se zavarujemo proti temu, da bi se na umu bolni ljudje silili k udeležbi pri taci priredbah. Merodajne kroge opozarjamo na to, da store jedenkrat za zmiraj konec takim poskusom — zdravljenja.

Z zadnjim stavkom, pa tudi s samo zadnjim, strinjamo se povse tudi mi, in zahtevamo od merodajnih krogov, da gledajo strogo na to, da se bode verski čut tudi pri umobolnih revah na Studencu bolje upošteval in gojil; sedaj se poskuša izpodkopavati nekaj časa ne le med bolniki, ampak tudi v okolici od neke strani. Po tem in le še potem bodo največji revčki med človeštvom — umobolni, dobivali mir in tolažbo, ko bodo zavarovani pred vsakojakimi izbruhi novodobne olikanosti, katera si dela strašila v svoji bolni domišljavosti.

Resnica na dogodku je samo ta, da se umobolne ženske iz deželne blaznice, se zna samo boljše, ker nekatere niso za nikamor, — napravile svoj običajni majnikov izlet na bližnji senčni grič dobrunjski, na katerem stoji prijazna cerkva sv. Urha, in si mimo grede ogledale tudi cerkev, ki se jim je na prošnjo blagohotno odprla, in potem potoma tudi novo župno cerkev v Sostrem. Umobolnih ni spremljal hišni zdravnik g. dr. Divjak, ki je moral imeti svoje gotove opravičene vzroke, da kot edini možki ženskih ni spremljal. Pač pa ta zdravnik s svojo g. soprogo nikdar ne zatajuje svojega verskega prepričanja. Tega tolikanj vestnega in natančnega zdravnika radi njegove vernosti v svojih krogih očrtniti, — če ne še ostudna zavist, — biti je moral glavni nagib dotičnega dopisnika, ki pa s tem kaže le vso svojo lažnjivost. Niti to ni v dopisu resnično, da bi umobolne bile prisostvovalе litanijam in glasno molile rožni venec v opoludanskem prahu. — G. dopisniku pa samo tole:

Starodavni Sokrat je svoj čas v svoji najivnosti dejal, »da koliko več znanja kedo ima, toliko večje imej prepričanje, kako malo zna«. Pri mladem dopisniku bo najbrže ravno narobe, kajti kolikor manj ve, tembolj si domišljuje, da prav veliko ve. Kolikor manj ima olike, tem več se mu dozdeva, da

je ima, da si tako zravna svojo domišljavost. So pa zdravi, — njegovi možgani?

Iz Aleksandrije. (Konec.) Drugo nedeljo po Veliki noči ob pol štirih popoldne sem pozdravil v cerkvi svoje rojake. Jako so veselili in hvaležni, da imajo zopet svojega dušnega pastirja. Vsak dan sem v spovednici in ob nedeljah in praznikih je dokaj dela. Prve tri tedne sem imel govore samo popoldne. Reklo se mi je namreč, ko sem vprašal, kdaj je za Slovence jutranja služba božja s pridigo, da je nikdar prej ni bilo, da je nemogoče itd. Toda s tem nisem bil zadovoljen. Hotel sem na vsak način dobiti Slovincem jutranjo službo božjo s pridigo in posrečilo se mi je. Na praznik sv. Marka, prvega škofa aleksandrijskega, je prišel iz Jeruzalema nov predstojnik k nam, P. Barnaba iz Cipra. Takoj sem mu pojasnil svojo zadevo; priznal je precej potrebo slovenske službe božje in mi tudi naročil, da je naj takoj pričnem. Peto nedeljo po Veliki noči ob pol sedmih sem pričel s slovensko jutranjo službo božjo. Ta čas je pa tudi edini prost in ob enem še precej prikladen za Slovence.

Kako je pa res v naši cerkvi veliko opravil, kako se vrsti od ranega jutra do poldne služba božja za razne naselbine! Ob petih je prva in ob pol šestih druga tiha sveta maša. Ob šestih je služba božja s pridigo za Malteze, ob pol sedmih za Slovence, ob pol osmih za Arabce, ob 8. za Nemce, ob 9. za Francoze, ob 10. za Italijane, in zadnja sveta maša je ob četrtna dvanajst. Popoldne ob treh krščanski nauk za solarje, ob pol štirih za Slovence, potem italijanska pridiga za majnikovo pobožnost, ki traja celo uro, na to pete litanije in drugo in tretjo nedeljo v mesecu še shodi tretjega reda in raznih bratovščin, katerih je osem ustanovljenih v naši cerkvi. Poleg tega so še poroke, krsti, pogrebi, kar je pri župniji, broječi 40.000 duš, zelo pogosto.

Lahko rečem, ni je kmalu cerkve, v kateri bi bilo toliko govorov vsako nedeljo, toliko duhovnih opravil, kakor je cerkev sv. Katarine v Aleksandriji. Iz tega je pa tudi razvidno, kako potrebna je že samo ta cerkev za Slovence, da bi se v njej v miru in v času ljudem najbolj prikladnem mogla obhajati služba božja.

Naša cerkev ni samo župnijska, ampak je ob enem tudi škofijska cerkev. V njej ima tudi aleksandrijski nadškof ob velikih praznikih slovesne svete maše in druga škofova opravila. Sedanji nadškof in apostolski vikar v Aleksandriji se imenuje P. Gavdencij Bonfigli iz frančiškanskega reda. Štirikrat v letu pride tudi francoski konzul s svojimi uradniki k tem slovesnim mašam, zato jih imenujejo konzularne maše. Francija je namreč zaščitnica katoliške cerkve v južnem Egiptu. Te slovesnosti se vrše jako veličastno, katere še posebno povišuje godba in petje gojencev šolskih bratov, saj so pa tudi izvrstno izvežbani. Na binkoštno nedeljo jih je bilo blizo sto v oratoriju, kjer je pevski oder.

Na binkoštni ponedeljek, ki pa tu ni zapovedan praznik, je bila slovesnost prvega sv. obhajila; vršila se je na vso moč slovesno in lepo. Godba je spremljala srečne prvoobhajance v cerkev, v kateri je že čakalo polno ljudi. Obhajal jih je prevzvišeni nadškof sam, ki je imel mej sveto mašo na nje ginljiv nagovor. Bilo jih je obhajanih blizo 200, dečki so iz francoske šole šolskih bratov, deklice pa iz italijanske šole sester frančiškank. Prav lepo so se vedli pod izbornim vodstvom svojih učiteljev. Popoldne pa je presvetli delil sveto birmo, pred katero je navdušeno govoril.

Tudi šmarnice pri nas slovesno obhajamo, zjutraj v arabskem jeziku, na večer pa v italijanskem. Že na predvečer majnika so se pričele in prvi nagovor je trajal nič manj kot poldrugo uro. Zdaj je vsak dan le eno uro; prej se moli sveti rožni venec in po pridigi so vsak dan pete litanije, vse skupaj torej nad pol drugo uro. Meni se zdi predolgo in mislim, da je to tudi vzrok, da ni toliko poslušalcev, čeravno je izvrsten govornik.

Ker imam dolžnost za sedaj, skrbeti za vse Slovence v Egiptu, sem se peto nedeljo po Veliki noči popoldne peljal v Kairo z nemškim kuratom P. Remigijem, da bi tudi ondotnim Slovincem prinesel dušno tolažbo.

Ostal sem tam en teden; prišlo jih pa ni ravno veliko k spovedi, ker mej tednom ne morejo, zato sem imel priliko obiskati piramide, zamorsko naselbino dečkov in deklic v Gizeri, kjer so misijonarji očetje iz družbe Jezusovega Srca in sestre misijonarke, ter Matarijo, kjer je tako imenovano Marijno drevo. Pač bi bil potreben eden slovenski frančiškan v Kahiri, kjer je tudi mnogo Slovencev, dokler pa ne pride, bom moral vsaj dvakrat v letu za dalj časa ostati v Kahiri.

Obiskal sem tudi ondotnega avstrijskega generalnega konzula, ki je jako prijazen, vnet za katoliško stvar ter hoče na vso moč podpirati naše zadeve. Izšolal se je, kakor mi je rekel, pri frančiškanih od začetka do višjih šol. Povedal mi je lepo besedo, da mora tudi on biti misijonar v svojem stanu. Ravno tako je pa tudi naš konzul v Aleksandriji naklonjen in prijatelj našim težnjam.

V kratkem času, odkar bivam tu, je društvo »Slov. Palma ob Nilu« priredilo tri razvedrilne večere na vrtu slovenskega trgovca g. Zarlija. Namen jim je bil seznaniti tukajšnje Slovence mej seboj, se pošteno razvedriti v krogu domačem ter poslati imendan dveh tukajšnjih zaslužnih Slovencev: g. Ivana Fernusa in Frančiška Zarli. Veliko smeha je povzročil g. Jakob Velkavrh s svojo dovtipno pesmijo: »Šaljivi hrivci«. Vsakega navzočega je pošteno obril, prejel pa je tudi zato lepo plačilo: občno veselost. Prav krepko, ravno tako v šaljivo-podučni obliki, je g. Jakob Debelak ožigosal lahkožive in lahkomišljene tukajšnje slovenske dekleta v pesmi: »Pepina ob nedeljah«. Take zabave so jako koristne in prav zadovoljen sem se od njih podal. Lepo se prilegajo tem našim razvedrilnim večerom besede Horacijeve: Omne tulit punctum, Qui miscuit utile dulci.

Krasno je polje, katero imam obdelovati, seveda ne manjka se pa tudi trnja in osata, dosti je že dela in truda, še več se mi ga obeta, toda ne strašim se, ker apostol govori: Če je Bog z nami, kdo je zoper nas? P. Benigen.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 11. junija.

V nedeljo na Šmarno goro! Vabilo k izletu na Šmarno goro, katerega priredi »Slov. kršč. soc. zveza« v nedeljo dne 16. t. m. Vspored: Ob 10. uri dopoludne sv. maša in cerkveni govor. Po sv. maši litanije. Ljudska veselica z raznovrstnim vspehom. Povratek v Ljubljano z večernim vlakom. Kršč. soc. in kršč. socijalke udeležite se izleta s svojimi rodbinami v največjem številu! — Odbor »Slov. kršč. soc. zveze«.

Ustne zrelostne preskušnje bodo na tukajšnji realki 1., 2. in 3. jul., na novomeški gimnaziji od 4. do 16. jul. na gimnaziji v Kranju od 22. do 25. t. m.

Slovenski arhitekt na Kitajskem. Dosedanji asistent prof. Gruberja na tehnični visoki šoli na Dunaju g. Ivan Jager, rojen kranjski Slovenec, je dobil poverjenje za vodstvo arhitektoničnih del pri zidanju projektiranega avstroogrskega poslaniškega poslopja v Pekinu. G. Jager se je 3. junija t. l. ukrcal v Trstu ter pride 25. julija v Pekin, kjer ostane okoli dve leti.

Lepo sliko Jezusovega Srca je izdelal za veliki altar župne cerkve v Kamniku domači slikar g. Mat. Koželj. V jeseni je pa na novo preslikal naše kalvarijske kapelice, katere zlasti v postnem času prav mnogo častilcev Jezusovega trpljenja iz vse okolice privabljajo na našo lepo kalvarijo. Delo splošno ugaja. Vidi se, da naš g. umetnik krepko napreduje. Gotovo ni ostalo njegovo zadnje romanje v večni Rim, mesto umetnikov in umetnin, brez upliva na njegovo izobrazbo.

Katoliško izobraževalno društvo sv. Jožefa v Trzinu je sklenilo, udeležiti se ob ugodnem vremenu z zastavo izleta na Šmarno goro dne 16. t. m. Udje se prav marljivo oglašajo, prijavljenih jih je že nad 30. — V nedeljo 9. t. mes. se je društvo udeležilo procesije sv. Reš. Tel. v Lomu z zastavo.

Izlet pevskega zbora »Glasbene Matice« k sv. Joštu izvršil se je v nedeljo 9. t. m. nad vse pričakovano lepo in v veliko zadovoljnost udeležencev. Z jutranjim

gorenjskim vlakom odpeljalo se je do 60 izletnikov, drugi so se pa odpeljali z opoldanskim vlakom iz Ljubljane. Veselo in pogumno korakala je družba v slogi lepo pot čez livade in skozi gozd na goro. K svetemu Joštu dospeli so ob 10. uri dopoludne, živahno pozdravljeni z grmenjem topičev. Ob 11. uri bila je za udeležence maša, katero je daroval duhovnik iz škofjeloškega samostana č. oo. kapucinov. Oddelek moškega in ženskega zbora »Glasbene Matice« pel je Nedvedovo mašo in dva mešana cerkvena zbora. Lepa sloga med udeleženci, prijetna zabava, razgled raz gore, lepo in navdušeno petje pevcev in mešanega zbora ter dobra postrežba obdržala je vse izletnike pri najboljši volji in prijetni zabavi. Proti večeru sli so izletniki skupno v Kranj, kjer so skupno večerjali in tudi tukaj zapeli par lepih zborov. Vrnili so se z večernim vlakom vsi zadovoljni nad tako prijetnim skupnim izletom v Ljubljano.

O dekani Jožefu Kresetu se nam poroča še sledeče: O veliki pokojnikovi ljubezni do ubogih priča marsikatera hvaležna solza ob njegovi rakvi. Zato je tudi njegova zapuščina zelo skromna. Smrt je ugrabila pok. g. dekana sredi dela. Osem dni pred smrtjo, 2. t. m. je vodil cerkveni obhod za sv. leto in na večer istega dne se je odpeljal na dekanijsko vizitacijo v Fari pri Kostelu. Čutil je že, da nosi v sebi smrtno bolezen. Pri odhodu je rekel: »Če boste slišali, da sem v Fari umrl, pa pridite po me«. Do smrti zmučen se je pripeljal drugi dan domov. V petih dneh je huda bolezen končala drago življenje. Najlepsi pokojnikov spomenik bo nova kočevska župna cerkev, ki se že eno leto zida. Znanci g. dekana vedo, koliko pročitih noči, koliko pisanja, skrbi in žalosti ga je stala ta cerkev tekom 17 let, ki jih je preživel v Kočevju. Po pravici lahko imenujemo pokojnika mučenika za kočevsko cerkev. Brez dvoma mu je zdatno prikrajšala sicer krepko življenje. Srčno je želel, da bi še doživel posvečevanje nove cerkve. Toda mera njegovega trpljenja je bila polna in Bog mu je hotel preje povrniti gorečnost in vstrajnost, s katero je pripravljaval veličastno hišo božjo. Večkrat je pokojni g. dekan rekel: Če bo Bogu dopadljiv ta trud, ki sem ga imel in ga še imam z novo cerkvijo, mi bo gotovo milostljiv sodnik. Upamo, da mu je bil.

Izpred porotnega sodišča. Kot druga je bila včeraj na vrsti obravnava zoper Matevža Por-a, tesarja iz Gorij zaradi uboja. Dne 28. januarja t. l. ponoči med 10. in 11. uro sta namreč delavca Anton Plestenjak in Matevž Ipavec v svoji pijanosti začela strašno razsajati po delavski baraki na Javorniku, kjer je tedaj spalo kakih 12 tesarjev. Plestenjak je dvignil celo sekuro in hotel z njo udariti po tesarjih. V tem hipu planili so tesarji po njem, med njimi tudi Matevž Por, ki je s polenom dvakrat udaril Plestenjaka po glavi in mu črepinjo prebil. Plestenjak je vsled tega drugi dan umrl. Obtoženi Matevž Por, ki mu vsi, ki ga poznajo, dajejo najboljšo spričovalo, priznava svoje dejanje, a pravi, da je ravnal le v pravičnem silobranu. Por je bil od porotnikov soglasno oproščen, zagovarjal ga je g. dr. Brejc. — Danes dopoludne je bil 22-letni hlapec Martin Dolenc iz Pungerta, obtožen hudodelstva posilstva, oproščen.

Umrl je v Rihenbergu na Goriškem, v visoki starosti, posestnik gosp. Jos. Furlani, oče pred par leti umrle grofinje Lanthieri in v Il. Bistrici na Notranjskem službujočega davčnega kontrolorja Furlanija. Naj v miru počiva!

Iz Trzinca. Ljubljanska »inteligenca« je poslala nekemu poštenjaku celo butaro znanih brošur, a vsa umazanost je romala nazaj v — »pekel« (Narodno tiskarno), kamor v resnici spada. — Opomba uredništva: Take brošure zaslužijo oni pekel, v katerem v resnici goré.

Strela udarila v šolo je 4. t. m. v Št. Petru na Notranjskem ter je šolsko poslopje poškodovala na raznih krajih. Strela je udarila v poslopje mej podukom, zato je napravila mnogo strahu, druge nesreče ni bilo.

Novomeški vodovod. Z deli za ta vodovod, čegar stroški so proračunani na 310.000 K, se prične takoj, ko odobri ministerstvo ponudbe tvrdk G. Rumpel, Langen

& Wolf na Dunaju ter Maks Samassa v Ljubljani (razne sesalke). Vodovod bo še letos izročen svojemu namenu.

Umrla sta v Ljubljani: v Gospodski ulici št. 3. g. Jurij Rapovš, rudniški blagajnik, v dež. bolnici pa g. Sim. Rupnik.

Požar. Dne 9. t. m. je ogenj napravil velikansko škodo županu g. Josipu Markoviču iz Martinje vasi, fara Št. Lorenc. Hlevi, pod, čebelnjak so uničeni. Ogenj je uničil mnogo blaga. Zgoreli so štirje prašiči.

Požari v ljubljanski okolici. Včeraj je požigalec v Dobrunji zopet poskušal svojo srečo, kar kaže, da »požigalec«, katerega ima v rokah ljubljanske policije, še ne bo pravi. Včeraj je v bližini Svetka v Dobrunji zažgal požigalec neko pasjo lopo. Ako bi se ljudem ne posrečilo ogenj pogasiti, bi se ogenj razširil na steljo in nastal bi zopet velik požar. — Požigov sumljivi 30letni Rudolf Fleischman, o katerem smo včeraj poročali, da je v rokah ljubljanske policije, je bil natak na Dunaju. Pristojen je v Ljubljano. Fleischman pripozna, da se je brez posla klatil po ljubljanski okolici, pravi pa, da ga 5. t. m., ko je gorelo v Bizoviku, ni bilo ondi in da je bil v okolici gradu Rakovnika, nekatere priče pa trdijo, da so ga takrat videle v Bizoviku.

Prosimo pomoči za pogorelece v Kropi! Ogenj v Kropi je že itak revnim delavskim družinam uničil poleg poslopij tudi obleko. Revno ljudstvo je potrebno nujne pomoči! Obleko v Ljubljani sprejema delavsko tajništvo pred škofijo št. 13 v prodajnici g. Brusa. Vsak tudi najmanjši denarni dar sprejema hvaležno naše uredništvo.

Umrl je v Zagrebu plemenit Hrvat posestnik in gostilničar g. Josip Broz, po svoji gostoljubnosti tudi izletnikom »Slov. kršč. soc. zveze« k slavnosti v Karlovec dobro znan. Svetila mu večna luč!

Sirarstvo v Bohinju. Deželni odbor je ustregel davni potrebi in najel nekega Švicarja, ki uči bohinjske sirarje prave izdelave sira, kakor je »Slovenec« po zimi priporočal. Upati je najboljšega uspeha, če se osnuje letni ali vsaj spomladni kurz za podučevanje.

Efektno tombolo z 10.000 srečkami a 50 h je dovolilo ministerstvo prostovoljnemu gasilnemu društvu v Radovljici.

Družbinski večer, ki ga priredi v sredo uradniško društvo v »Mestnem domu«, se bode vršil pri pogrnjenih mizah, katere bodo postavljene v veliki dvorani in na galeriji. Vhod v »Mestni dom« je iz Streliških ulic. Konec vspeha je določen na 12. uro po noči.

Slovenske postrežbe se boje v restavraciji na južnem kolodvoru v Ljubljani. Prišli so se nam pritožiti gospodje, da se jim na slovensko zahtevanje natak ni hotel odzvati. Ali meni restavrater g. Hafner ml., da je v Prusiji? Toliko takta do slovenskih gostov bi pač lahko imel, da bi se ne čule vedno take pritožbe. Veselilo nas bode, ako bode ta beležka kaj pomagala, ako ne, bomo pa govorili resnejšo besedo.

Desertiral je vojak Anton Poznič iz Kamne gorice. Nastanjen je bil v žrebčariji na Selu.

K smrti na vislice je bila obsojena pred celovškimi porotniki Marija Dorn, ki je svojega otroka v Beljaku vrgla v Dravo.

Učiteljska služba je razpisana z rokom do 6. julija na trirazrednici v Veliki Dolini. Prošnje vsprejema okr. šol. svet v Krškem.

Oblegana železniška postaja. Iz Debreczina se javlja: Tolpa ciganov je napadla železniško postajo Pusta Mócs in je zahtevala od postajnega načelnika, naj ji izroči denar. Uradnik je brzojavil po pomoč. Ko je došla pomoč, posrečilo se je po hudem boju odgnati napadalce.

Maščevala je sina. Pred porotno dvorano v Zadru se je zgodil pretresljiv slučaj. Kmetskega fanta Ante Grdovića, ki je v pretepu ubil svojega tovariša Ivana Čurkovića, so peljali stražniki proti porotni dvorani. Za pričo je bila povabljen Čurkovića mati. Ko je le-ta videla ubijalca svojega sina, skočila je proti njemu in mu zasadila nož v prsa. Umirajočega ubijalca so prenesli v bolnico, žensko, ki je na tak strahovit način maščevala svojega sina, pa so odpeljali v zapor.

Zverinska mačeha. V Rzeszowu so obsodili na pet let težke ječe neko Ano

Dzturko, ki je na uprav nečloveški način mučila 2½ letnega dečka, katerega ji je pripeljal saboj v zakon njen mož kovač. Da dobi dečku varuhinjo, se je poročil s to žensko, ko mu je umrla prva žena. Malega 2½ letnega Stanislava je pa ta »varuhinja« pričela skoro tako mučiti, da mu je dajala jesti samo kuhinjske odpadke in suho testo. Z dečkov glavo je bila ob zid, da je deček zgubil zavest. Po zimi je dečka položila v snežno vodo, v kateri je moral deček ležati več ur. Ako je dobil deček radi tega nabad, utaknila mu je razbeljeno železo v nos. Umeje se, da je deček po tolikih mukah umrl.

Tčžba proti predsedniku državnega zbora »Hlas« javlja, da je češki agrarec naperil tožbo proti predsedniku drž. zbora grofu Vetterju in podpredsedniku Pradeju, ker mu nista hotela podpisati češke pobotnice za izplačanje dijet od meseca majnika v znesku 600 K.

Princezinja Jolanda. Krst novorojene laške princezinje bode 15. junija. Kralj je dal 235 laškim otrokom, ki so bili rojeni isti dan kot princezinja Jolanda, po 100 l in popolno opravo za otroke.

Dvoboj. V Parizu se je vršil dvoboj mej vodjem antisemitov Maks Regisem in časnikarjem Laberdesque. Osemnajstkrat sta se dvobojevnik spopadla. Regis je svojemu nasprotniku mej dvobojem zaklical, da je kot morilec najet od njegovih nasprotnikov. Konečno je bil Regis precej hudo ranjen na roki. Ker je Regis mej dvobojem »razžalil« žurnalista Laberdesque, je ta sedaj Regisu vnovič poslal svoje priče.

Najmanjšo železnico so sezidali za razstavo v Omaha. Ta železnica je pravo veselje otrok, ki se v njej pridno vozijo po razstavi. Dimnik železniškega stroja je visok 25 palcev, skupna dolžina železniške stroja in tenderja znaša 7 čevljev in 3 palce. Kotel ima premera 10 p. Ves železniški stroj je težak 600 funtov. Voz ima ta vlak 10, in v vsakem vozu se lahko vozijo 4 otroci.

Kaj pa »inteligenca«. Ta je čisto zbegana. O sibi ne ve kaj prida pisati; zato pa samo nad »klerikalci« rjove. O »Gospodarski Zvezi« je napisala že celo literaturo. Pred nekaj dnevi je dokazoval »Narode«, da dela »G. Zv.« velikanske dobičke, v soboto pa dokazuje, da ima »velikanske izgube«. To je — natančno! — Liberalci uči krščanski nauk duhovnike! To je nekaj novega. V dopisu »Iz Dolenje Vasi pri Rbni« se je oglasil tak liberalni pismouk, ki svojemu župniku citira iz svetega pisma besede: »Otrodiči, ljubite se med seboj!« in pristavlja: »Kako lepe so te besede, ki jih je naš Izveličar tolikokrat govoril svojim učencem!« Ta liberalci naj le gre v cerkev rajši poslušati, da bo zvedel, kdo je te besede govoril! Iz psov se pozna, da je to pisal kak učitelj. — Zaslužni hrvaški domoljub dr. pl. Brestyensky se zove v »Narodu« »najsmehnejši ultramontanec«. — »Prav kmalu doživimo čudni prizor, da se bode na akademskem obnebu katoliška »Danica« grizla s katoliško »Zarjo«, ker bode vsaka hotela sama vse pozabiti iz duhovskega koritca«, piše »Narode«. Mi mislimo, da je take perfidije nasproti poštem akademikom zmožen le človek, ki je žlice kradel!

Društva.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu maju t. l. je 189 strank vložilo 47.427 K 14 h., 204 strank je vzdignilo 58.253 K 96 h., torej manj vložilo 10.826 K 82 h. 14 strankam se je izplačalo posojil 17.880 K. Stanje vlog 1.658.454 K. 63 h. Denarni promet 221.990 K 96 h.

Darovi.

Za pogorelece v Gorenji vasi: G. Jurij Grampovčan na Vrhniki 5 K. — G. J. K. z Vrhnike 5 K. — Neimenovan 2 K tistemu, ki ima največ otrok.

Za pogorelece v Kropi: Gosp. Jurij Grampovčan na Vrhniki, 5 K. — G. Peter Majdič v Jaršah, 100 K. — G. Fel. Knížek 10 K. — G. J. Demšar 20 K. — G. J. K. z Vrhnike, 5 K. — Nekaj oseb po gosp. J. Potokarju v Trzinu, 11 K. — G. kanonik dr. Andrej Karlin 10 K. — Neimenovan 2 K tistemu, ki ima največ otrok.

Bog plačaj!

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 11. junija. V nagodbeni odsek sta bila iz srede »Slov. centra« izvoljena poslanca Povše in Barwinski, iz srede jugoslovanskega kluba pa posl. Ploj in Ivčević. Načelnikom je izvoljen poslanec vit. Jaworski, prvim namestnikom posl. Menger, drugim pa poslanec Povše. Razprava o kvotnem zakonu se je odložila do jeseni.

Dunaj, 11. junija. V sinočnji večerni seji, ki se je pričela okolu

ure, je rešila zbornica celo sto manjših predlog večinoma brez debate, mej temi glede prodaje drž. posestev v nekaterih mestih, glede pristojbinskih olajšav za deželo Kranjsko, za mesta Ljubljana, Celovec in dr. Dalje so obveljali v drugem in tretjem branju zakoni o reviziji obrtnih zadrug, o štetju poljedelskih in obrtnih obratov, o delavski statistiki ter o ureditvi službenega razmerja drž. živinozdravnikov. Pri tej točki se je vnela živahna razprava in z 78 proti 78 glasovom je bil odklonjen predlog posl. Hau-eisa, naj se zadeva odloži na jesen. Konečno je zbornica vsprejela vse nujne predloge v zadevi drž. podpor za ponesrečene kraje. Ministerski predsednik je odgovoril še na neka-tera vprašanja, na kar je predsednik po 12. uri zaključil sejo, rekoč: Ob sklepu sesije smo, ki ostane v zgo-dovini avstr. parlamentarizma v hvaležnem spominu, sklenili smo zakone gospodarskega in socialnega pomena in moremo biti prepričani, da nam bo hvaležno vse prebivalstvo. — Želeč prijetne počitnice je predsed-nik zaključil svoj govor.

Dunaj, 11. junija. (C. B.) Go-sposka zbornica je v današnji seji rešila načrt zakona o rentnem davku, lokalnih železnicah ter vse druge na-črte, ki jih je sinoči sprejela pos-lanska zbornica, le načrt o štetju poljedelskih in industrijskih podjetij se je na predlog poročevalca Inama-Sternegg vrnil gospodarski komisiji. Ob 1. uri je bila seja zaključena in ministerski predsednik je naznanil, da je zasedanje odgojeno.

Dunaj, 11. junija. „Fremdenblatt“ poroča, da je ministerski predsednik dr. Koerber prejel od cesarja pova-bilo, naj se v Pragi nastani v Kra-ljevem gradu Hradšinu in se na po-tovanju posluži dvornega vlaka.

Dunaj, 11. junija. Listi poročajo, da namerava vlada do jeseni prede-lati načrt zakona o uvedbi davka na železniške vozne karte.

Dunaj, 11. junija. Grofica Lonyay je v Badenu nevarno zbolela. Nad-vojvoda Evgen ji je dal na razpolago svojo vilo.

Zofija, 11. junija. Iz verodostoj-nega vira se čuje, da se bode knez Ferdinand zaročil s princezino Kse-nijo črnogorsko. Zaroka se bo vr-šila na ruskem dvoru.

London, 11. junija. Tu vlada ve-lika razburjenost, ker je sporočil lord Kitchener, da je bilo poročilo o porazu burskega poveljnika Beyerja blizu Warmbada po-polno neresnično.

London, 11. junija. Iz Shanghaja poročajo, da so Nemci v tem mestu nakupili nekaj sveta, kjer si zgradé vojašnico za stalno posadko 800 mož.

Gobe, venecijanske in španske. Najcene se ima v zalogi tvrdka **BRATA EBERL v Ljubljani**, Frančiškanske ulice. Vnanja naročila proti povzetju 228 22 11—11

Umrli so:

8. junija. Antonija Doberšek, pisarniskega po-močnika žena, 26 let, Rimska cesta 24. jetika. V hiralnici:

9. junija. Marija Mikuz, dninarica, 40 let, abscess. abdom.

Žitne cene

dné 10. junija 1901.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za junij	K 8-20 do 8-25
„ „ jesen	8-45 „ 8-46
Rž za junij	7-97 „ 7-98
„ „ jesen	7-30 „ 7-31
Turšica za junij	5-63 „ 5-64
„ „ juli-avgust	5-66 „ 5-67
„ „ september-oktober	5-87 „ 5-88
Oves za junij	8-03 „ 8-10
„ „ jesen	6-45 „ 6-46

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za oktober	8-16 „ 8-17
Rž za oktober	6-88 „ 6-89
Oves za oktober	6-09 „ 6-04
Koruz za junij	5-36 „ 5-37
„ „ julij	5-40 „ 5-41

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 8-05 do 8-65
Rž „ južne žel.	7-70 „ 7-95
Ječmen	7-30 „ 8-25
„ ob Tisi	7-20 „ 8-25
Koruz a ogerska	5-75 „ 5-85
Cinkvant	6-90 „ 7-25
Oves srednji	7-80 „ 8-10
Fižol	8-00 „ 10-00

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm

	Čas opa- tovanja	Stanje bo- ro-metra v mm.	Tempa- ratura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
10	9 zveč.	733-0	16-4	brezv.	dež	
11	7. zjutr.	734-4	16-3	sl. svzh.	oblač.	5-2
	2. popol.	733-3	23-2	sl. jug	del. jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 16-6 . normale: 17-2

Zahvala. 602 1—1

V svojem in v imenu svoje hčerke Anice izrekam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem povodom smrti najinega soproga, oziroma očeta, gospoda

Frana Kovač-a

za vsestransko izraženo tolažilno sočutje, za mnoge darovane vence, za mnogobrojno spremstvo k zadnjemu počitku, posebno pa tvrdki gosp. Vaso Petričiča in slav. pevskemu društvu „Slavec“ za ginljivo petje iskreno zahvalo.

V Ljubljani, dné 10. junija 1901.

Antonija Kovač.

Zahvala. 605 1—1

Za mnogoštevilne dokaze odkritosrčnega sočutja povodom bolezni, smrti in pogreba nepozabnega, najboljšega strica, gospoda

Ivana Taboure

o. kr. okr. tajnika v p.

izrekam tem polom najiskrenejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, kakor tudi prečastili duhovščini.

V Ljubljani 10. junija 1901.

Mihajla Svetličič, roj. Svetic.

Mladeniški cvet.

Dijaški molitvenik.

Flos juvenilis

Libellus precum in usum studiosae juventutis

prilporeča

prodajalnica kat. tiskovnega društva

(H. Ničman.)

Cena eksemplaru v platno vezanemu 2 K 20 h. v usnji z rdečo obrezo 2 K 60 h. Po pošti 20 h več.

Dunajska borza.

Dné 11. junija.

Skupni državni dolg v notah	98-60
Skupni državni dolg v srebru	98-23
Avstrijska zlata renta 4%	118-15
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	96-05
Ogerska zlata renta 4%	117-95
Ogerska kronska renta 4%, 200	92-95
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1670—
Kreditne delnice, 160 gld.	688-25
London vista	240-25 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj 117-47 1/2	

20 mark	23-50
20 frankov (napoleonor)	19-08
Italijanski bankovci	90-60
C. kr. cekini	11-33

Dné 10. junija.

3-2% državne srečke l. 1854, 250 gld.	181—
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	171—
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	207-50
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	95—
Tisine srečke 4%, 100 gld.	144-25
Dunavske vravnjavne srečke 5%	258—

VABILO 603 1—1

na

III. redni občni zbor

„Kmetijskega društva v Dobrunjah“,

kateri se vrši

v nedeljo dné 30. junija 1901

ob 3. uri popoldne

v hiši kmetijskega društva.

Vspored:

1. Razglas računov za l. 1900.
2. Potrjenje računov.
3. Volitev 5 udov načelstva.
4. Volitev 5 udov nadzorstva.
5. Razni nasveti in predlogi.

K obilni udeležbi vabi

Odbor.

Vabilo 631 1—1

na

II. redni občni zbor

„Kmetijskega društva v Sodražici,

registr. zadruga z omejeno zavezo“,

ki bode

na praznik sv. Petra in Pavla dné

29. junija ob 1/4. uri popoldne

v društvenih prostorih

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računa za l. 1900.
4. Dopolnilna volitev načelstva (trije člani).
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi člane

571 1—1

Načelstvo.

V slučaju, da zgoraj sklicani občni zbor ne bi bil ob določeni uri sklepčen, vrši se ob 4. uri isti dan, na istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, koji bode sklepčen brez ozira na število vdeležencev.

Vabilo

na

III. redni občni zbor

„Kmetijskega društva v Ratečah,

registr. zadruga z omejeno zavezo“,

ki bode

v nedeljo dné 30. junija 1901

ob 1/4. uri popoldne

v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročila načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računa za l. 1900.
4. Dopolnilna volitev načelstva (trije člani).
5. Volitev nadzorstva.
6. Prememba pravil.
7. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi člane

600 1—1

Načelstvo.

V slučaju, da zgoraj sklicani občni zbor ne bi bil sklepčen ob določeni uri, vrši se bode ob 4. uri po-poldne isti dan, na istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, koji bode sklepčen brez ozira na število udeležencev.

Katoliška Tiskarna

prilporeča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

VABILO

na

III. občni zbor

hranilnice in posojilnice v Dobrunjah,

ki se bode vršil

v nedeljo dné 30. junija 1901

ob 4. uri popoldne

v hiši kmetijskega društva.

Vspored:

1. Razglas računov za l. 1900.
2. Potrjenje računov.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Razni nasveti in predlogi.
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi člane

odbor.

604 1—1

Sloveči profe-sorji zdravilstva in zdravniki pri-poročajo

Želodčno *

*** tinkturo**

lekarnarja Piccoli
v Ljubljani

dvornega založni-ka Nj. Svetosti pa-peža

kot **želodec**
krepkujoče in
tek vzbujajo-
če, dalje kot pre-
bavljenje in
telesno od-
prtje pospešu-
joče sredsivo, po-sebno onim, ki trpé na navadnem telesnem za-prju.

Razpošilja se proti povzetju v škatljicah po 12 in III. več stekleničic. 591 50—38

Vožnjekarte
in
tovorni listi

AMERIKO.

Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna

naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje:

Red Star Lin e

Dunaj, IV., Wiedenergürtel 20,

ali pa 127 25—18

ANTON REBEK v Ljubljani, Kolodvorske ulice 34.

Mizarska zadruga
v Št. Vidu pri Ljubljani

se topla pri-poroča preč. duhovščini in vsemu p. n. občinstvu v naročitev raz-novrstne

hišne
oprave

ter tudi dru-ge oprave, temne in lika-ne, poljubno

po želji izvršene. — Raznovrstne oprave iz-vršujejo se v vseh po ljubnih slogih, lastnih in predloženih uzorcih, najtrpežnejše in iz dobro izsušenega lesa po nizkih cenah.

V prav obilno naročitev se priporoča

J. Arhar,
načelnik.

238 16